

GALVIJŲ LIGŲ PAPLITIMO IR GAIŠIMO PRIEŽASČIŲ LIETUVOJE ANALIZĖ

Raimundas Mockeliūnas¹, Antanas Sederevičius¹, Algirdas Šalomska^{1,2}, Violeta Mockeliūnienė²,
Petras Mačiulskis¹, Eugenijus Jacevičius¹

¹Lietuvos veterinarijos akademija, Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas; tel. (8~37) 36 33 62; faks. (8~37) 36 24 17;
el. paštas: antanas@lva.lt

²Lietuvos veterinarijos akademijos Veterinarijos institutas, Instituto g. 2, LT-56115, Kaišiadorys

Santrauka. Tyrimas atliktas siekiant apibūdinti galvijų ligų paplitimo ir gaišimo Lietuvos galvijų populiacijoje ypatumus. Per pastarąjį dešimtmetį bendras galvijų skaičius ženkliai sumažėjo ir apie 2000 metus stabilizavosi. Vis dėlto, vidutiniškai pieno primilžis iš karvės išaugo nuo 3 228 iki 4 003 kg per metus. Dauguma pienininkystės ūkių (>95%) Lietuvoje yra smulkių ūkininkų nuosavybė. Jie prižiūri vidutiniškai 1–9 melžiamas karves. Dažniausiai karvės brokuojamos dėl tešmens ligų (9,6%) ir reprodukcijos sutrikimų, nevaisingumo ir lyties organų ligų (11,9%).

Nustatyta, kad sergančių galvijų santykis gali kisti nuo 11,1% iki 13,9%. Vyrauja virškinimo, kvėpavimo organų ligos bei mastitai. Šių ligų paplitimas 1999 metais sumažėjo nuo 5,0%, 2,6% ir 2,8 % iki 3,5%, 1,8% ir 2,6% 2002 metais. Taip pat mažiau galvijų nugaišo – 5,3%. 1999–2002 metais galvijai dėl virškinimo ir kvėpavimo organų susirgimų gaišo dažniau nei dėl reprodukcijos, medžiagų apykaitos ligų ar mastitų.

Raktažodžiai: galvijai, ligos, gaišimas.